
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DO ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA FRAGMENTÓW TERENÓW W MIEJSCOWOŚCI SZCZYTNO,
GMINA ZAŁUSKI

Warszawa 2022

Nazwa opracowania: Prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów terenów w miejscowości Szczytno, gmina Załuski

Zleceniodawca: Wójt Gminy Załuski

Opracowujący: Budplan Sp. z o.o.
04-327 Warszawa, ul. Kordeckiego 20

Kierujący zespołem autorskim: mgr inż. Izabela Bielowska *Izabela Bielowska*

Zespół autorski: mgr inż. arch. Anna Olbromska-Matusiak
mgr inż. Anna Bereś
inż. Monika Nasiłowska
mgr inż. Natalia Andraszek
inż. Kamil Suchożebski
mgr. Agata Grzelak
mgr Aleksandra Radawiec

Spis treści

1	WPROWADZENIE	7
1.1	PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA OPRACOWANIA.....	8
1.2	CEL, ZAKRES I STOPIEŃ SZCZEGÓŁOWOŚCI INFORMACJI WYMAGANYCH W PROGNOZIE.....	8
2	ZAWARTOŚĆ, GŁÓWNE CELE PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	9
3	METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	14
4	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	14
5	TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	15
6	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	15
7	IDENTYFIKACJA MOŻLIWYCH ODDZIAŁYWAŃ.....	16
8	CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO, STANU ZASOBÓW, ODPORNOŚCI ŚRODOWISKA I ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW	18
8.1	UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE I ZAGOSPODAROWANIE TERENU	18
8.1.1	RZEŻBA TERENU I GEOLOGIA	18
8.1.2	SUROWCE MINERALNE	18
8.1.3	KLIMAT	18
8.1.4	GLEBY.....	18
8.1.5	HYDROLOGIA I HYDROGEOLOGIA	19
8.1.6	SZATA ROŚLINNA, FAUNA I POWIĄZANIA EKOLOGICZNE	20
8.1.7	FORMY OCHRONY PRZYRODY	20
8.2	EKOFIZJOGRAFICZNE UWARUNKOWANIA DLA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	20
8.3	JAKOŚĆ ŚRODOWISKA	21
8.4	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	22
8.5	TENDENCJE ZMIAN ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	23
9	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBU W JAKI TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	23
10	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE, CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOTY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO.....	24
10.1	ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI	24
10.2	ODDZIAŁYWANIE NA WODĘ	27

10.3	ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI.....	27
10.4	ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE	28
10.5	ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ.....	28
10.6	WPŁYW NA EKOSYSTEMY I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	28
10.7	ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT I ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU	29
10.8	ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE	29
10.9	ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY NATURA 2000 I INNE OBSZARY CHRONIONE NA MOCY USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY.....	29
10.10	RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII	30
11	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	30
12	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU.....	31
13	AKTY PRAWNE UWZGLĘDNIONE W OPRACOWANIU	31
14	MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	32
15	OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY.....	33

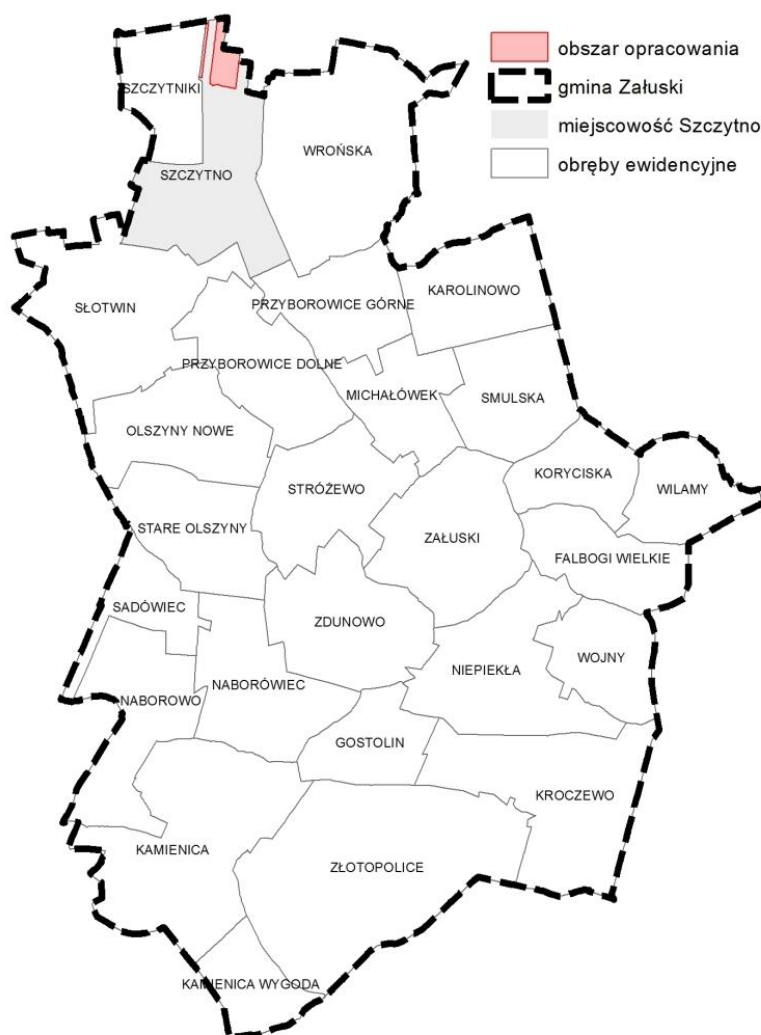
1 Wprowadzenie

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów terenów w miejscowości Szczytno, gmina Załuski sporządzonej w następstwie podjęcia Uchwały Nr 119/XVI/20 Rady Gminy Załuski z dnia 5 czerwca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów terenów w miejscowości Szczytno, gmina Załuski, zmienionej Uchwałą Nr 138/XVII/20 Rady Gminy Załuski z dnia 19 czerwca 2020 r.¹ oraz Uchwałą Nr 217/XXVI/21 Rady Gminy Załuski z dnia 25 czerwca 2021 r.²

Zgodnie z ww. uchwałami niniejsze opracowanie obejmuje obszar zlokalizowany w północnej części gminy Załuski, w miejscowości Szczytno. Gmina Załuski położona jest w powiecie płońskim, województwie mazowieckim.

Rysunek 1. Położenie terenu objętego opracowaniem w granicach gminy Załuski

źródło: opracowanie własne na podstawie danych dng

¹ Uchwała Nr 138/XVII/20 Rady Gminy Załuski z dnia 19 czerwca 2020 r. w sprawie sprostowania błędu pisarskiego w uchwale Rady Gminy Załuski nr 119/XVI/20 z dnia 5 czerwca 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów terenów w miejscowości Szczytno, gmina Załuski

² Uchwała Nr 217/XXVI/21 Rady Gminy Załuski z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie zmiany uchwały dotyczącej przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów terenów w miejscowości Szczytno, gmina Załuski

1.1 Podstawa formalno-prawna opracowania

Obowiązek sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza w myśl wyżej przywołanego art. 46 stanowi element strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko organ opracowujący projekt dokumentu:

1. Uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko;
2. Poddaje projekt wraz z prognozą opiniowaniu przez właściwe organy;
3. Zapewnia możliwość udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko;
4. Bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, opinie organów oraz rozpatruje uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Projekt dokumentu nie może zostać przyjęty (o ile nie zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody), jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że może on znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000.

1.2 Cel, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu zmiany planu, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Zakres merytoryczny prognozy jest zgodny z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Prognoza uwzględnia ustalenia Zamawiającego, który uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 26 listopada 2020 r. (znak pisma: WOOŚ-III.411.269.2020.JD) oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Płońsku z dnia 10 listopada 2020r. (znak pisma: ZNS.470.202.2020.16).

Prognoza przedstawia wyniki analiz i ocen w formie opisowej.

W prognozie ocenia się stan i funkcjonowanie środowiska, odporność na degradację i zdolność do regeneracji wynikające z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym oraz tendencje do zmian przy braku realizacji ustaleń projektowanej zmiany planu. Rozpatrywane są także skutki realizacji ustaleń projektu zmiany planu. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenów jest rozpatrywane pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym, z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, skuteczności ochrony bioróżnorodności i właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania. Ocenia się również określone w projekcie zmiany planu warunki zagospodarowania przestrzennego, wynikające z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych. Uwzględniane są ponadto zagrożenia dla środowiska i wpływ na zdrowie ludzi, skutki dla istniejących form ochrony przyrody i innych obszarów chronionych i zakres zmian w krajobrazie, oraz możliwość rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko. W prognozie zawarte są, jeżeli zachodzi taka potrzeba, również propozycje innych rozwiązań w projekcie zmiany planu, sprzyjających ochronie środowiska.

Prognoza wykonana jest zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1, 2 i 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko:

- zawiera informacje o zawartościach, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;

- zawiera informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- zawiera propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania;
- zawiera informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym;
- określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- określa, analizuje, ocenia stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych;
- określa, analizuje i ocenia istniejące problemy ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym albo krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele ochrony środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na środowisko;
- przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu;
- przedstawia rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.

2 Zawartość, główne cele projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Projekt zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów terenów w miejscowości Szczytno, gmina Załuski powstał w następstwie przyjęcia uchwały Nr 119/XVI/20 Rady Gminy Załuski z dnia 5 czerwca 2020 r., zmienionej w 2020r. i 2021r.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w północnej części gminy Załuski, w obrębie Szczytno, w bezpośrednim sąsiedztwie drogi ekspresowej nr 7. Obszar ten składa się z dwóch terenów o łącznej powierzchni 35,4 ha. Obecnie nie jest on zainwestowany, jest użytkowany rolniczo. W granicach obszaru występuje udokumentowane złożę piasku.

Rysunek 2. Obszar objęty opracowaniem

źródło: opracowanie własne na podstawie geoportal.gov.pl

Do sporządzania zmiany planu miejscowego przystąpiono, aby wyznaczyć tereny powierzchniowej eksploatacji kopalni zgodnie z występującym udokumentowanym złożem kopalni „Szczytno”, wprowadzonym do studium Zarządzeniem Wojewody Mazowieckiego z dnia 9 września 2015 r., a także aby wyznaczyć nowe tereny inwestycyjne, uwzględniając położenie planu przy drodze krajowej nr 7 projektowanej do rozbudowy do parametrów drogi ekspresowej, relacji Gdańsk – Warszawa, która stanowi istotny czynnik rozwoju dla zabudowy produkcyjno-usługowej w sąsiedztwie. Ustalenie zasad obsługi komunikacyjnej i planowane wyznaczenie obszarów zabudowy mieszkaniowo-usługowej wzdłuż dróg, polepszy warunki gospodarowania na tym terenie oraz poprawi zasady kształtowania polityki przestrzennej – przyczyni się do optymalnego wykorzystania i zagospodarowania przestrzeni zgodnie z potrzebami społecznymi oraz przepisami prawa.

W wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany planu nastąpi wyznaczenie na tym obszarze terenów o funkcji:

- **MNU** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług,
- **UP** – tereny usług lub obiektów produkcyjnych, składów, magazynów,
- **PE** – teren powierzchniowej eksploatacji kopalni,
- **R** – tereny rolnicze,
- **KDS** – tereny dróg publicznych klasy ekspresowej,
- **KDD** – teren drogi publicznej klasy dojazdowej.

Powiązania z innymi dokumentami

Biorąc pod uwagę skalę planu, należy omówić studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obowiązujące dla terenu opracowania.

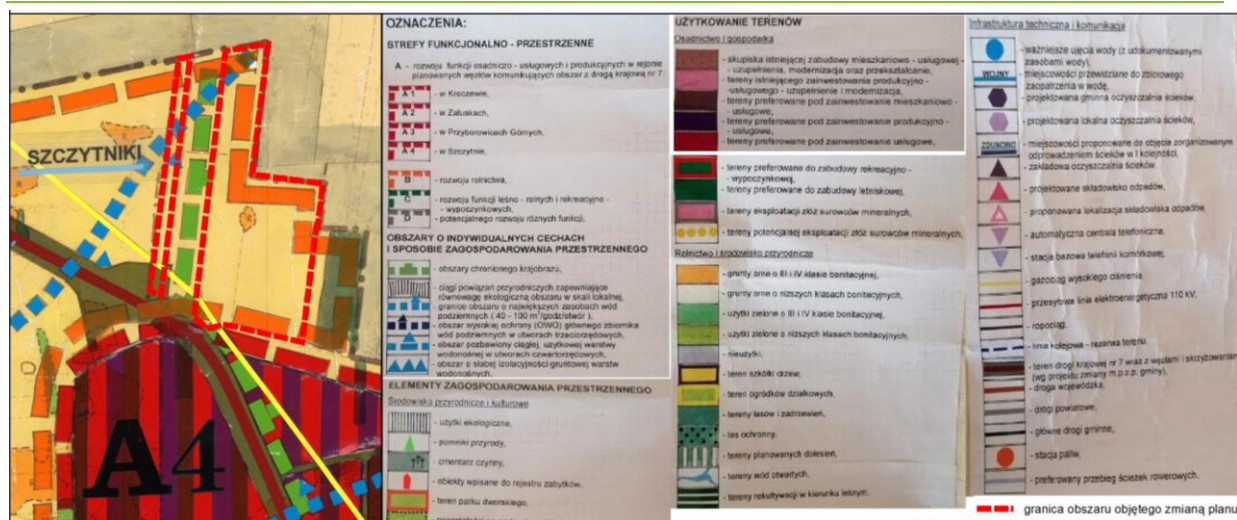
Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Dla obszaru objętego niniejszą prognozą obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Załuski, przyjęte Uchwałą Nr 102/XXIX/2002 Rady Gminy Załuski z dnia 24 kwietnia 2002 r., zmienione Zarządzeniem Wojewody Mazowieckiego z dnia 9 września 2015 r. w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Załuski oraz Zarządzeniem Wojewody Mazowieckiego z dnia 29 grudnia 2020 r., w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Załuski.

Tereny objęte niniejszą prognozą wskazano w Studium w **strefie B - rozwoju rolnictwa**, w oparciu o tereny o najwyższym (w skali gminy) potencjale rolniczej przestrzeni produkcyjnej i oznaczono na rysunku Studium jako grunty orne o niższych klasach bonitacyjnych.

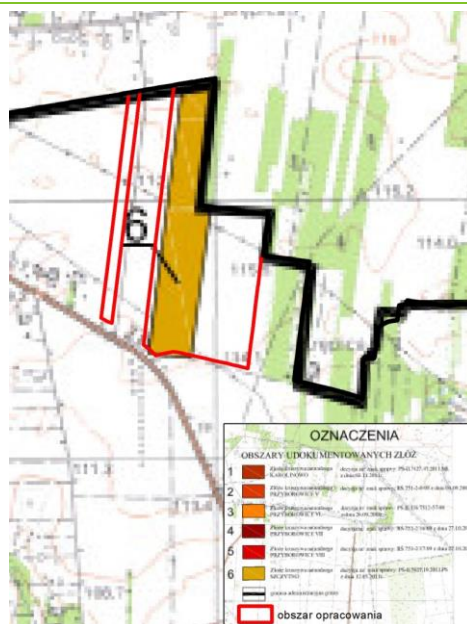
Rysunek 4. Wyrys ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Załuski dla terenu objętego pracowaniem

źródło: SUiKZP Załuski 2002 ze zm

Zarządzeniem Wojewody Mazowieckiego z dnia 9 września 2015 r. w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalin do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Załuski, w granicach terenu objętego opracowaniem ujawniono udokumentowane złożo kruszywa naturalnego „Szczytno”.

Rysunek 5. Wyrzys z Zarządzenia zastępczego Wojewody Mazowieckiego z 2015 r. dla terenu objętego opracowaniem
źródło: Zarządzenie Wojewody Mazowieckiego z dn. 9 września 2015 r. w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Załuski

Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

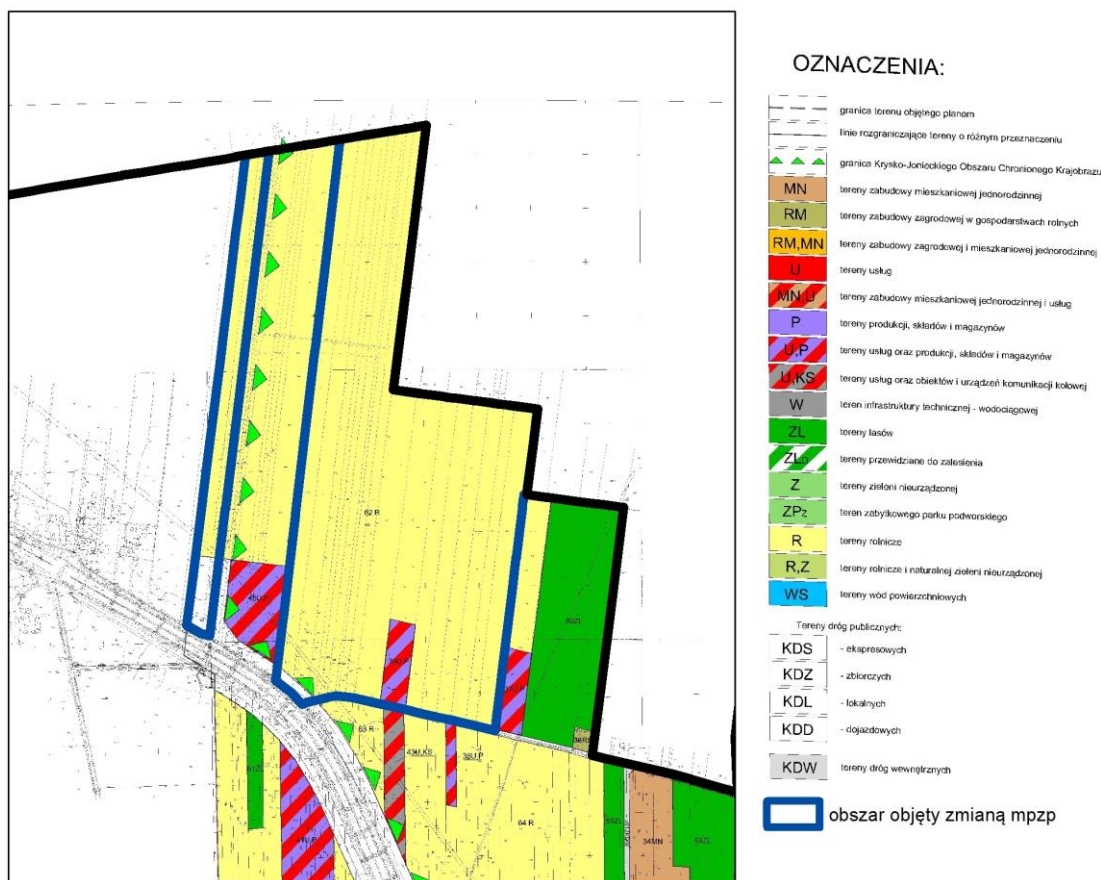
Dla obszaru opracowania obowiązuje obecnie plan miejscowy przyjęty uchwałą Nr 48/X/2007 Rady Gminy Załuski z dnia 10 października 2007 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Szczytno, gmina Załuski.

W obowiązującym planie miejscowym dla terenu opracowania ustalono przeznaczenie:

- **R** – tereny rolnicze;
- **U, P** – tereny usług oraz produkcji, składów i magazynów.

Rysunek 6. Wyrys z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu objętego opracowaniem

źródło: załącznik nr 1 do uchwały Nr 48/X/2007 Rady Gminy Załuski z dnia 10 października 2007 r.

3 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania uwarunkowań ekofizjograficznych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości. Przy sporządzaniu prognozy uwzględniono ustalenia programu ochrony środowiska i planu gospodarki niskoemisyjnej.

Analizowano dostępne opracowania planistyczne i dokumentacyjne na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju oraz oceny realizacji obowiązków prawnych i skuteczności rozwiązań chroniących środowisko przed nadmierną eksploatacją zasobów oraz wprowadzaniem zanieczyszczeń antropogenicznych do środowiska.

W prognozie, z uwagi na niewielki zasięg zmiany planu, najpierw opisano jakie zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym wprowadza projekt zmiany planu i zidentyfikowano z jakimi oddziaływaniami się wiąże. Następnie scharakteryzowano uwarunkowania środowiskowe dla omawianego terenu, w razie potrzeb jego otoczenia, przyglądając się bliżej tym elementom, na które nowe zagospodarowanie będzie oddziaływać. Następnie opisano przewidywane oddziaływania.

4 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń planu prowadzić będzie Rada Gminy Załuski. Wskazane jest dokonywanie oceny stanu realizacji ustaleń i wpływu na środowisko w cyklach corocznych.

Urząd powinien również zapoznawać się z raportami o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska i parametrów monitorowanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki są

prezentowane w corocznych raportach publikowanych w formie ogólnodostępnych publikacji. Systematyczny monitoring podstawowych elementów środowiska tj. powietrza, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych pozwoli ocenić tendencje zmian środowiska oraz kierunki jego ochrony.

5 Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Realizacja ustaleń planu nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko ze względu na znaczne oddalenie obszaru od granic państwa oraz na niewielkie oddziaływanie planowanych inwestycji.

6 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem oceny zawartej w prognozie są ustalenia projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów terenów w miejscowości Szczytno, gmina Załuski, powstałej w następstwie podjęcia Uchwały Nr 119/XVI/20 Rady Gminy Załuski z dnia 5 czerwca 2020 r., zmienionej w 2020 r. oraz 2021 r.

W wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany planu nastąpi wyznaczenie na tym obszarze terenów o funkcji:

- **MNU** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług,
- **UP** – tereny usług lub obiektów produkcyjnych, składów, magazynów,
- **PE** – teren powierzchniowej eksploatacji kopalni,
- **R** – tereny rolnicze,
- **KDS** – tereny dróg publicznych klasy ekspresowej,
- **KDD** – teren drogi publicznej klasy dojazdowej.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w północnej części gminy Załuski, w obrębie Szczytno, w bezpośrednim sąsiedztwie drogi ekspresowej nr 7. Obszar ten składa się z dwóch terenów o łącznej powierzchni 35,4 ha. Obecnie nie jest on zainwestowany, jest użytkowany rolniczo. W granicach obszaru występuje udokumentowane złoża piasku „Szczytno”.

Na terenie objętym zmianą planu nie występują obszary osuwania się mas ziemnych ani obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Przeważająca część terenu opracowania znajduje się w granicach Krysko-Jonieckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody nie występują.

Obszar opracowania charakteryzuje się poziomem wód gruntowych na głębokości 2–5 m p.p.t., są one słabo chronione przed przenikaniem potencjalnych zanieczyszczeń. Położony jest on w granicach dwóch nieudokumentowanych głównych zbiorników wód podziemnych: GZWP nr 215 Subniecka warszawska i GZWP nr 2151 (pierwotnie: 215A) Subniecka warszawska (część centralna), niemniej wody głównych zbiorników wód podziemnych podlegają ochronie prawnej na tych samych zasadach, co wszystkie wody podziemne.

Prognoza opisuje jakie zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym wprowadza projekt planu i identyfikuje z jakimi oddziaływaniami te zmiany się wiążą. W dalszej kolejności charakteryzuje uwarunkowania środowiskowe terenu i jego otoczenia, przyglądając się bliżej tym elementom, na które nowe zagospodarowanie będzie oddziaływać. Następnie opisuje przewidywane oddziaływania.

Obszar opracowania, zarówno w kontekście przyrodniczym, jak i kulturowym, ma jednorodny i monotony krajobraz, na który składają się pola orne. Obszar ten nie charakteryzuje się wysoką wartością przyrodniczą - nie występują tu cenne siedliska, teren stanowi miejsce żerowania pospolitych gatunków zwierząt, ale nie pełni dla nich kluczowej roli. W wyniku wprowadzenia zabudowy lub podjęcia eksploatacji złoża obecna szata roślinna zostanie zniszczona i zmniejszy się powierzchnia biologicznie czynna, a zwierzęta zmienią miejsce żerowania.

Realizacja nowej zabudowy wiąże się z produkcją ścieków, odpadów, zanieczyszczeń powietrza i emisją hałasu, nie powinny być to jednak oddziaływania znaczne, powodujące przekroczenia norm w środowisku. Eksploatacja złoża wiąże się przede wszystkim ze znaczącymi przekształceniami powierzchni terenu, przy czym

na etapie rekultywacji przywrócone zostanie obecne ukształtowanie terenu ziemi lub utworzony zostanie zbiornik wodny. W projekcie zmiany planu przyjęto prawidłowe ustalenia dotyczące powyższych kwestii. Realizacja zmiany planu zgodnie z zawartymi w niej ustaleniami oraz zgodnie z przepisami odrębnymi nie będzie stanowiła istotnego oddziaływania.

Ponadto analizy dokonane w prognozie wykazały:

- Monitoring skutków wdrażania i funkcjonowania ustaleń projektu zmiany planu prowadzić będzie Rada Gminy Załuski. Wskazane jest dokonywanie oceny stanu realizacji ustaleń i wpływu na środowisko w cyklach corocznych. Stan środowiska będzie również monitorowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.
- Realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie spowoduje transgranicznego oddziaływania na środowisko.
- Realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie będzie oddziaływała na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach opracowania ani w jego bliskim sąsiedztwie, w związku z czym nie przewiduje się rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.
- Realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie będzie w istotny sposób oddziaływała na środowisko, nie wskazuje się działań alternatywnych.

7 Identyfikacja możliwych oddziaływań

Poniżej przedstawiono zmiany w zagospodarowaniu terenu wynikające z projektu zmiany planu oraz przeanalizowano możliwe oddziaływania.

Tabela 1. Charakter zmian wprowadzanych ustaleniami omawianego planu i ich potencjalne oddziaływanie na środowisko

przeznaczenie w obowiązującym planie	przeznaczenie w projekcie planu	stan istniejący, na czym polega zmiana	możliwe oddziaływania
62R – tereny rolnicze	1MNU – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna lub usługi PBC – min. 60%	tereny użytkowane rolniczo wprowadzenie zabudowy na terenach rolniczych	zmiana terenów wskazanych jako rolnicze na tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej będzie wiązać się z oddziaływaniem na środowisko: – bezpośrednim zajęciem terenu (oddziaływanie na gleby i rośliny), – wprowadzeniem powierzchni bezodpływowych, – emisją zanieczyszczeń do powietrza, – wzrostem poziomu hałasu, – produkcją ścieków i odpadów
39U,P - tereny usług oraz produkcji, składów i magazynów PBC – min. 40% 62R – tereny rolnicze	2MNU – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna lub usługi PBC – min. 60%	tereny użytkowane rolniczo wprowadzenie zabudowy na terenach rolniczych, w przypadku terenu wskazane dotąd jako U,P brak istotnych zmian w planie	zmiana terenów wskazanych jako rolnicze na tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej będzie wiązać się z oddziaływaniem na środowisko: – bezpośrednim zajęciem terenu (oddziaływanie na gleby i rośliny), – wprowadzeniem powierzchni bezodpływowych, – emisją zanieczyszczeń do powietrza, – wzrostem poziomu hałasu, – produkcją ścieków i odpadów w przypadku terenów wskazanych dotąd jako tereny usługowo-produkcyjne brak oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji projektu zmiany planu
62R – tereny rolnicze	1UP – usługi lub obiekty produkcji, składów, magazynów	tereny użytkowane rolniczo, pas zadrzewień wprowadzenie zabudowy	zmiana terenów wskazanych jako rolnicze na tereny zabudowy usługowo-produkcyjnej będzie wiązać się z oddziaływaniem na środowisko:

	PBC – min. 20%		<ul style="list-style-type: none"> - bezpośrednim zajęciem terenu (oddziaływanie na gleby i rośliny), - wprowadzeniem powierzchni bezodpływowych, - emisją zanieczyszczeń do powietrza, - wzrostem poziomu hałasu, - produkcją ścieków i odpadów
62R – tereny rolnicze częściowo nie objęty planem	2UP – usługi lub obiekty produkcji, składów, magazynów PBC – min. 20%	tereny użytkowane rolniczo, pas zadrzewień wprowadzenie zabudowy	<p>zmiana terenów wskazanych jako rolnicze na tereny zabudowy usługowo-produkcyjnej będzie wiązać się z oddziaływaniem na środowisko:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpośrednim zajęciem terenu (oddziaływanie na gleby i rośliny), - wprowadzeniem powierzchni bezodpływowych, - emisją zanieczyszczeń do powietrza, - wzrostem poziomu hałasu, - produkcją ścieków i odpadów
62R – tereny rolnicze	1PE – powierzchniowa eksploatacja kopalni	tereny użytkowane rolniczo wprowadzenie zabudowy	<p>zmiana terenów wskazanych jako rolnicze na tereny powierzchniowej eksploatacji kopalni będzie wiązać się z oddziaływaniem na środowisko:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpośrednim zajęciem terenu (oddziaływanie na gleby i rośliny), - przekształceniem powierzchni terenu, - emisją zanieczyszczeń do powietrza, - wzrostem poziomu hałasu
62R – tereny rolnicze	1R, 2R – tereny rolnicze, dopuszczona zabudowa zagrodowa PBC – min. 60%	tereny użytkowane rolniczo brak zmian w planie	brak oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji projektu zmiany planu
62R – tereny rolnicze częściowo nie objęty planem	1KDS, 2KDS – droga publiczna klasy ekspresowej	tereny użytkowane rolniczo poszerzenie drogi	<p>zmiana terenów wskazanych jako rolnicze na tereny drogi ekspresowej będzie wiązać się z oddziaływaniem na środowisko:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpośrednim zajęciem terenu (oddziaływanie na gleby i rośliny), - wprowadzeniem powierzchni bezodpływowych, - emisją zanieczyszczeń do powietrza, - wzrostem poziomu hałasu
09KDD	1KDD – droga publiczna klasy dojazdowej	droga, brak zmian w planie	brak oddziaływań na środowisko wynikających z realizacji projektu zmiany planu

Ponadto projekt zmiany planu ustala na terenie objętym opracowaniem zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych.

W przypadku terenu powierzchniowej eksploatacji kopalni projekt zmiany planu ustala obowiązek prowadzenia eksploatacji złoża w sposób minimalizujący negatywny wpływ na stan środowiska, a w szczególności takich jego elementów jak powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, środowisko gruntowo-wodne i krajobraz, ponadto ustala rekultywację, po zakończeniu eksploatacji złoża, zgodnie z przepisami odrębnymi.

8 Charakterystyka środowiska przyrodniczego, stanu zasobów, odporności środowiska i istniejących problemów

8.1 Uwarunkowania przyrodnicze i zagospodarowanie terenu

8.1.1 Rzeźba terenu i geologia

Gmina Załuski leży w makroregionie Nizina Północnomazowiecka, w południowo-wschodniej części jednostki fizycznogeograficznej zwanej Wysoczyzną Płońską. Kształtowanie się rzeźby terenu przebiegało pod dominującym wpływem procesów akumulacji glacialnej. Drugorzędnymi czynnikami były procesy erozji i denudacji. Decydującym okresem rzeźbotwórczym był okres recesji ostatniego lądolodu stadiału Wkry zlodowacenia środkowopolskiego. Powstała wtedy zbudowana z glin zwałowych powierzchnia wysoczyzny morenowej oraz formy strefy marginalnej i zagłębienia wytopiskowe. Częściowe wyrównanie powierzchni wysoczyzny oraz powstanie szeregu form wklęsłych nastąpiło w wyniku późniejszych procesów erozyjno-denudacyjnych.

Obszar objęty opracowaniem położony jest w większości na wysoczyźnie morenowej płaskiej z wypami moren czołowych. W tym rejonie wysoczyzna pokryta jest piaskami lodowcowymi na piaskach i piaskach ze żwirami wodnolodowcowymi.

Obszar jest płaski, nachylenia są minimalne.

Cały obszar ma korzystne warunki posadowienia budynków, zarówno pod względem ukształtowania terenu, budowy geologicznej, jak i zalegania wód gruntowych (poniżej 2 m p.p.t.).

8.1.2 Surowce mineralne

W granicach obszaru opracowania występuje udokumentowane złożo kruszywa naturalnego „Szczytno” (nr systemowy bazy danych MIDAS: KN 15168). Złożo położone jest na działkach ew. nr 225–233, 243–252.

Jest to złożo piasku, który można wykorzystywać na potrzeby budownictwa i drogownictwa o zasobach bilansowych oszacowanych na 2079,47 tys. t. Złożo jest zawadnione.

Złożo nie ma wydanej koncesji na wydobycie, nie wyznaczono terenu ani obszaru górniczego.

8.1.3 Klimat

Gmina Załuski leży w obszarze charakteryzującym się najmniejszym w Polsce średnim opadem rocznym, który wynosi poniżej 500 mm. Najniższy opad w ciągu roku notuje się zimą i na początku wiosny, natomiast najwyższy od maja do września z maksimum w lipcu. Okres wegetacyjny (ze średnią temperaturą ponad 5°C) jest stosunkowo długi, gdyż trwa 210 dni – zaczyna się średnio 5 IV i trwa do 31 X. Dominują wiatry z sektora zachodniego. Najrzadziej obserwowane są wiatry z kierunku południowego.

Lokalne warunki klimatu w obszarze opracowania charakteryzują się dobrym przewietrzaniem, szybką wymianą ciepła między gruntem a powietrzem, dobrym nasłonecznieniem i brakiem zalegania chłodnego powietrza.

8.1.4 Gleby

Rodzaj gleby zależy przede wszystkim od skały macierzystej (utworów budujących podłoże), a także od innych czynników: ukształtowania terenu, warunków klimatycznych, szaty roślinnej oraz działalności człowieka. Z piasków wykształciły się gleby brunatne właściwe i wylugowe.

Zgodnie z klasyfikacją gruntów w obszarze opracowania występują grunty niskich klas bonitacyjnych – RV i RVI.

8.1.5 Hydrologia i hydrogeologia

Wody powierzchniowe

Obszar objęty opracowaniem położony jest w całości w dorzeczu Wisły. W północnej części opracowania przebiega wododział w układzie wschód–zachód. Większa część obszaru leży w zlewni Naruszewki, niewielka północna część jest odwadniana przez niewielki bezimienny ciek. W obszarze nie ma wód powierzchniowych.

W odniesieniu do jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), obszar położony jest na pograniczu dwóch zlewni JCWP rzecznych: Naruszewki i dopływu spod Lisewa.

Tabela 2 Jednolite części wód powierzchniowych, ich status i stan

źródło: opracowanie własne na podstawie aktualizacji PGW na obszarze dorzecza Wisły (2016)

kod JCWP	nazwa JCWP	status/typologia	aktualny stan/potencjał	cel środowiskowy	ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	odstępstwo
RW200017268949	Naruszewka	naturalna część wód / potok nizinny piaszczysty	zły	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona	nie dotyczy
RW20001726878	Dopływ spod Lisewa	naturalna część wód / potok nizinny piaszczysty	zły	dobry stan ekologiczny dobry stan chemiczny	zagrożona	nie dotyczy

Wody podziemne

Na terenie gminy Załuski wody podziemne rozpoznane zostały w utworach trzeciorzędowych i czwartorzędowych. Wśród osadów trzeciorzędowych warstwy wodonośne występują w utworach miocenu na głębokości 150 m i oligocenu na głębokości 220m. Woda z oligoceńskiego poziomu wodonośnego charakteryzuje się dobrą jakością natomiast woda z poziomu miocenijskiego mimo znacznej wydajności nie nadaje się do zaopatrzenia ludności w wodę z uwagi na brunatne zabarwienie pyłem węglowym.

Podstawowe znaczenie dla zaopatrzenia w wodę mają czwartorzędowe poziomy. Najkorzystniejsze warunki występują m.in. w rejonie miejscowości Szczytno, gdzie stwierdzono istnienie kopalnej doliny zasobnej w wodę podziemną. Główny poziom wodonośny występujący na głębokości 50–90 m i stanowi źródło zaopatrzenia w wodę wodociągów zbiorowych.

Wody pierwszego poziomu wodonośnego (czwartorzęd) położone są na głębokości 2–5 m, są słabo chronione przed przenikaniem potencjalnych zanieczyszczeń.

W odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), obszar położony jest w jednostce nr 49.

Tabela 3 Jednolite części wód podziemnych i ich stan

źródło: opracowanie własne na podstawie aktualizacji PGW na obszarze dorzecza Odry (2016)

kod JCWPd	stan chemiczny	stan ilościowy	cel środowiskowy	ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
PLGW600049	dobry	dobry	dobry stan chemiczny dobry stan ilościowy	niezagrożona

Główne zbiorniki wód podziemnych

Teren opracowania położony jest w granicach głównych zbiorników wód podziemnych: GZWP nr 215 Subniecka Warszawska i 2151 Subniecka Warszawska (część centralna), które nie mają opracowanej

dokumentacji hydrogeologicznej ani wyznaczonych obszarów ochronnych.

8.1.6 Szata roślinna, fauna i powiązania ekologiczne

Obszar objęty opracowaniem nie stanowi istotnych walorów przyrodniczych – nie występują tu cenne siedliska, a tym bardziej chronione, nie jest siedliskiem bytowania zwierząt chronionych i położony jest poza korytarzami ekologicznymi wyznaczonymi w ramach ogólnopolskich i europejskich sieci powiązań przyrodniczych.

W obszarze opracowania występują przede wszystkim pola orne, czyli tereny ubogie przyrodniczo, pokryte nietrwałą pokrywą roślinną. We zachodniej części występuje pas młodnika brzozonego (nie stanowi lasu zgodnie z ewidencją gruntów).

Obszar pól może być wykorzystywany sporadycznie przez zwierzęta synantropijne lub mniej płochliwe jako żerowisko, natomiast bliskość drogi ekspresowej i brak kryjówek będzie odstraszać większość gatunków.

8.1.7 Formy ochrony przyrody

Przedmiotowy obszar położony jest na terenie Krysko-Jonieckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, w którym występują zakazy określone w Rozporządzeniu Wojewody Mazowieckiego Nr 22 z dnia 15 kwietnia 2005 r. w sprawie Krysko-Jonieckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, ze zmianami. Sejmik Województwa Mazowieckiego uchwałą nr 124/13 z dnia 24 czerwca 2013 r.³ zmienił zapisy ww. rozporządzenia, m.in. w obrębie Szczytno, na wyszczególnionych działkach⁴, zniósł zakaz wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu.

Brak jest innych obszarów bądź obiektów chronionych.

8.2 Ekofizjograficzne uwarunkowania dla zagospodarowania przestrzennego

Obszary pełniące funkcje przyrodnicze

Obszar objęty opracowaniem nie stanowi istotnych walorów przyrodniczych, brak tu jest stałej pokrywy roślinnej (poza dwoma pasami młodników), niemniej jest to obszar otwarty i wolny od zabudowy, i jako taki może stanowić miejsce dla bytowania mniejszych gatunków zwierząt oraz żerowisko dla większych i mniej płochliwych gatunków.

Nie wskazuje się elementów przyrodniczych, które w szczególny sposób powinny podlegać ochronie.

Obszary ograniczeń funkcji użytkowych

Na terenie opracowania brak jest ograniczeń wynikających z ukształtowania terenu, ochrony gleb, czy wód podziemnych. Nie występują tu zagrożenia związane z osuwaniem się mas ziemnych ani powodzią.

Większa część obszaru opracowania położona jest w granicach Krysko-Jonieckiego OChK, dla którego obowiązują zakazy zgodnie z Rozporządzeniem Nr 22 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 r. w sprawie Krysko-Jonieckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Zakazy te w większości nie mają zastosowania dla obszaru opracowania i prawdopodobnego jego zagospodarowania.

W granicach opracowania występuje udokumentowane złoż piasków „Szczytno”. Zasady ochrony złóż kopalni w związku z ich wydobywaniem określa ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze. W odniesieniu do złóż eksploatowanych warunki ich ochrony są ustalane przy udzielaniu koncesji na wydobywanie kopaliny. W zakres ochrony złoża wchodzi przede wszystkim racjonalne wydobywanie i kompleksowe wykorzystanie kopaliny zgodnie z jej najcenniejszymi właściwościami.

Ponadto bezpośrednio przy wschodniej granicy obszaru opracowania występują zalesione działki będące ewidencyjnie lasem. Należy zachować odstęp pomiędzy granicą lasu a planowaną zabudową zgodnie

³ Dz.U. Woj. Maz. z dnia 2 lipca 2013 r., poz. 7454

⁴ działkach oznaczonych numerem ewidencyjnym 225/2, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251 i 252

z wymogami prawa budowlanego.

Równoległe do przebiegu drogi ekspresowej przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia oraz napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia, dla których należy uwzględnić przepisy odrębne w zakresie odpowiednich odległości – stref z określonymi warunkami technicznymi.

Ocena przydatności terenu dla rozwoju funkcji użytkowych

Ze względu na uwarunkowania przyrodnicze oraz istniejący sposób użytkowania terenu opracowania i terenów sąsiednich, na terenie opracowania powinna dominować:

- funkcja usługowo-produkcyjno-magazynowa - wzdłuż drogi krajowej nr 7, jednocześnie z uwagi na przewidywaną rozbudowę przedmiotowej drogi do parametrów drogi ekspresowej należy unikać lokalizacji nowej zabudowy mieszkawej czy na cele edukacyjne w bezpośrednim sąsiedztwie korytarza drogi ekspresowej nr 7;
- funkcja eksploatacji powierzchniowej – na terenie udokumentowanego złoża „Szczytno”, w przypadku uzyskania koncesji na wydobycie kopaliny;
- funkcja rolnicza – zgodnie z aktualnymi uwarunkowaniami i zagospodarowaniem.

8.3 Jakość środowiska

Jakość wód powierzchniowych

W obszarze nie występują wody powierzchniowe, położony jest również poza doliną rzeczną. Stan jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) określono jako zły, zagrożone jest również osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego (tabela. 1).

Jakość wód podziemnych

Wody podziemne nie były bezpośrednio badane w obszarze opracowania.

Stan wód podziemnych jako jednolitej części wód podziemnych (JCWPd) określono jako dobry, zarówno w aspekcie jakościowym jak i ilościowym (tabela 2).

Jakość powietrza

Jakość powietrza atmosferycznego, ilość i rodzaj emitowanych do niego zanieczyszczeń, wpływa na stan wszystkich komponentów środowiska, które bezpośrednio decydują o warunkach życia ludzi, zwierząt oraz roślin. Zanieczyszczenia pochodzą z wielu źródeł, wyróżnia się różne kategorie źródeł emisji: punktowe, liniowe oraz powierzchniowe.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oceny stanu powietrza dokonywane są w ramach państwowego monitoringu środowiska. Oceny dokonuje się w strefach, w tym w aglomeracjach. Na terenie województwa mazowieckiego wydzielone zostały 4 strefy, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Gmina Załuski zalicza się do strefy mazowieckiej.

Tabela 4. Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych pod kątem ochrony zdrowia oraz ochrony roślin

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim – raport wojewódzki za rok 2020. GIOŚ Warszawa, 2021

	symbol klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń										
	NO ₂ ⁵	SO ₂	CO	PM10	PM2,5	B(a)P	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
ze względu na ochronę zdrowia ludzi	A	A	A	C	A/C1	C	A	A	A	A	A/D2

⁵ dla roślin NO_x

ze względu na ochronę roślin	A	A	- ⁶	-	-	-	-	-	-	-	-	A/D2
------------------------------	---	---	----------------	---	---	---	---	---	---	---	---	------

gdzie:

klasa A – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;

klasa C – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe;

klasa C1 – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II;

klasa D2 – stężenia ozonu przekraczają poziom celu długoterminowego.

Wyniki analiz i oszacowań GIOŚ w Warszawie wskazują, że podstawową przyczyną przekroczeń pyłów PM₁₀, PM_{2,5} i benzo(a)pirenu w powietrzu jest emisja powierzchniowa (emisja związana z ogrzewaniem mieszkań w sektorze komunalno-bytowym). Duży jest napływ zanieczyszczeń spoza województwa, w którym przeważa emisja związana z ogrzewaniem mieszkań w sektorze komunalno-bytowym. Znaczący udział ma także emisja liniowa (emisja związana z ruchem pojazdów i spalaniem paliw). Wpływ emisji punktowej pochodzącej np. z elektrociepłowni to zaledwie kilka procent udziału w ogólnym bilansie zanieczyszczeń. W przypadku zwiększonych stężeń ozonu, oprócz sprzyjających warunków meteorologicznych (m.in. wysokie nasłonecznienie, niska prędkość wiatru) w powietrzu muszą być obecne jego prekursorzy (głównie tlenki azotu, pochodzące m.in. z transportu i rolnictwa).

Ze względu na przekroczenie standardów emisyjnych dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne oraz dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe istnieje obowiązek sporządzenia Programu Ochrony Powietrza (POP).

8.4 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Hałas

Klimat akustyczny w istotny sposób wpływa na warunki bytowania i zdrowie człowieka oraz warunki życia zwierząt. Hałas stanowi jedno z istotnych zanieczyszczeń środowiska, które w związku z ciągłym rozwojem komunikacji i postępującą urbanizacją stale wzrasta. Dopuszczalne poziomy hałasu są regulowane rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Obecnie w obszarze objętym opracowaniem źródłem hałasu jest droga ekspresowa S7, z którą obszar graniczy od południa. W obszarze opracowania nie ma obecnie zabudowy wrażliwej na hałas, w sąsiedztwie występuje natomiast zabudowa mieszkaniowa, przy czym nie jest ona chroniona np. ekranami. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKIA) podpisała umowę na zaprojektowanie i budowę trzeciego odcinka drogi ekspresowej S7 między Płońskiem i Czosnowem. Fragment Siedlin–Załuski zostanie wybudowany do wiosny 2025 r., wtedy obszary tego wymagające zostaną osłonięte przed hałasem ekranami akustycznymi.

Niska emisja i zanieczyszczenie powietrza

Głównym problemem zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy Załuski jest tzw. niska emisja związana z ogrzewaniem budynków, głównie przestarzałymi piecami oraz paleniem złej jakości węglem, a nawet odpadami. Podobnie na stan powietrza ma wpływ działalność małych zakładów, niepodlegających obowiązkowi posiadania pozwolenia na emisję do powietrza gazów i pyłów. Uciążliwość niskiej emisji wynika głównie z rozproszenia źródeł emisji. Problem ten widoczny jest zwłaszcza w okresie grzewczym. Na niską emisję składają się również zanieczyszczenia pochodzące z transportu drogowego.

Obecnie w obszarze objętym opracowaniem źródłem emisji zanieczyszczeń jest ruch samochodowy na drodze ekspresowej S7.

⁶ nie przeprowadzono klasyfikacji.

8.5 Tendencje zmian środowiska przy braku realizacji ustaleń planu

Obszar objęty opracowaniem ma już określoną w studium⁷ i obowiązującym planie⁸ politykę zagospodarowania przestrzennego, ponadto zarządzeniem zastępczym Wojewody Mazowieckiego z dnia 9 września 2015 r., którym wprowadzono obszary udokumentowanych złóż kopalin do studium, w obszarze opracowania ujawniono złoża piasku „Szczytno”.

Zgodnie z obowiązującym planem większość obszaru przeznaczono na cele rolnicze a także wyznaczono niewielkie tereny usług oraz produkcji, składów i magazynów położonych w sąsiedztwie drogi ekspresowej S7. Nie uwzględniono występowania złoża piasku, które zostało udokumentowane w 2011 r.⁹

Gleby obszaru są słabe, jednak w większości nadal są użytkowane rolniczo.

Przy braku realizacji ustaleń niniejszej zmiany planu nie przewiduje się istotnych zmian środowiska na obszarze nią objętym. Gleby obszaru są słabe, jednak w większości nadal są użytkowane rolniczo. Dwie działki zalesiono i przewiduje się, że na kolejnych działkach będą powstawały młodniki sosnowe lub brzoźowe.

9 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposobu w jaki te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce między innymi poprzez wprowadzenie w życie odpowiednich aktów prawnych, w tym ustaw i rozporządzeń.

Projekt zmiany planu dotyczy niewielkiego w skali gminy terenu, niemożliwe jest więc przeprowadzenie analizy zgodności z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym czy krajowym, które z zasady odnoszą się do polityki przestrzennej dla większych jednostek np. gminy. Ogólnie plan uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i międzynarodowym dotyczące głównie:

- ochrony powierzchni ziemi, racjonalnego gospodarowania i zachowania wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r., ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze;
- utrzymanie norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych – ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych – ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska; ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków;
- ochrony powietrza – ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r.;
- prawidłowej gospodarki odpadami określonej w przepisach szczegółowych tj.: ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- utrzymanie norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz odpowiednie rozporządzenia do niej.

⁷ Uchwała Rady Gminy Załuski Nr 102/XXIX/2002 z dnia 24 kwietnia 2002 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Załuski;

⁸ Uchwała Rady Gminy Załuski Nr 48/X/2007 z dnia 10 października 2007 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowości Szczytno, gm. Załuski (Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 12 kwietnia 2008 r., Nr 50, poz. 1786) ze zmianami;

⁹ Dokumentacja geologiczna złoża kruszywa naturalnego "Szczytno" w kat C1 w miejsc. Szczytno, gm. Załuski, pow. płoński, woj. mazowieckie przyjęta decyzją PŚ-II.7427.19.2011.PS z dnia 12.05.2011 r.

Ustalenia zmiany planu nie stoją w sprzeczności z realizacją wymienionych powyżej celów. Dzięki odpowiednim rozwiązaniom planistycznym możliwy jest rozwój gospodarczy z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju na terenie gminy Załuski.

10 Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W niniejszej prognozie ocenia się skutki, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu pod funkcje określone w projekcie zmiany planu, a które mogą wpływać na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, wytwarzanie odpadów, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, emitowanie hałasu i pól elektromagnetycznych oraz powodować ryzyko wystąpienia awarii.

Analogicznie ocenia się skutki wpływu realizacji ustaleń projektu zmiany planu na powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny.

W projekcie miejscowego planu określa się następujące przeznaczenia terenów:

- **MNU** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług,
- **UP** – tereny usług lub obiektów produkcyjnych, składów, magazynów,
- **PE** – teren powierzchniowej eksploatacji kopalni,
- **R** – tereny rolnicze,
- **KDS** – tereny dróg publicznych klasy ekspresowej,
- **KDD** – teren drogi publicznej klasy dojazdowej.

10.1 Oddziaływanie na ludzi

W rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska znaczące oddziaływanie na środowisko oznacza również znaczące oddziaływanie na zdrowie ludzi. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko (zdrowie ludzi) można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy emisyjne oraz dopuszczalne normy hałasu (dopuszczalne normy zanieczyszczeń) określone w przepisach o ochronie środowiska.

Hałas

Poziom hałas na danym terenie w dużej mierze zależy od rodzaju emitora, jego odległości od omawianego terenu oraz stopnia jego urbanizacji. Ochrona przed hałasem polega na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego, a co najwyżej na poziomie tego hałasu oraz zmniejszenie hałasu, co najmniej do poziomu dopuszczalnego, gdy został on przekroczony. Działania te mają na celu zapewnienie jak najlepszego stanu akustycznego środowiska.

Dopuszczalne poziomy hałasu są określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

Tabela 5. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu w odniesieniu do jednej doby

źródło: rozporządzenie Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku

rodzaj terenu	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe objekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	pora dnia – przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	pora nocy – przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	pora dnia – przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	pora nocy – przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, tereny zabudowy zagrodowej , tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, tereny mieszkaniowo-usługowe	65 dB	56 dB	55 dB	45 dB

W projekcie planu ustalono obowiązek zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi dla terenów chronionych akustycznie, tj. dla terenów MNU – jak dla zabudowy mieszkaniowo-usługowej, R – jak dla zabudowy zagrodowej, gdyż w terenach rolniczych ustalono w planie przeznaczenie dopuszczalne - zabudowę zagrodową.

Na pozostałych terenach w projekcie planu nie nałożono obowiązku zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu, z uwagi na to, że ich podstawowym przeznaczeniem są m.in. usługi lub objekty produkcyjne, składy i magazyny (UP), czy powierzchniowa eksploatacja kopalni (PE).

Realizacja na tych terenach zabudowy produkcyjnej, magazynowej i usługowej może przyczynić się do zwiększenia emisji hałasu, którego źródłem będą różnego rodzaju instalacje i maszyny wspomagające procesy technologiczne, urządzenia wentylacyjne czy klimatyzacyjne oraz pojazdy obsługujące te tereny, jednakże oddziaływanie akustyczne będzie musiało zawierać się w normach dopuszczalnych prawem.

W przypadku terenu powierzchniowej eksploatacji kopalni przewiduje się zwiększenie emisji hałasu i powstanie niewielkich wibracji, których źródłem będą maszyny wydobywcze oraz środki transportu kruszywa. Zasięg uciążliwego oddziaływania hałasu emitowanego w trakcie robót górniczych i transportu kopaliny będzie zależał głównie od systemu eksploatacji kopaliny, ilości, rodzaju i sprawności technicznej stosowanych maszyn do urabiania złoże i wykorzystywanych środków transportu. Z uwagi na bezpośrednie sąsiedztwo chronionych akustycznie terenów mieszkaniowo-usługowych oraz zabudowy zagrodowej w przypadku ewentualnych przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu, konieczne będzie zastosowanie środków minimalizujących.

Projekt zmiany planu ustala zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. W związku z takim zapisem, dopuszcza się przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, do których zalicza się m.in. wydobywanie kopalni ze złoże metodą odkrywkową (przy zachowaniu warunków wskazanych w przepisach¹⁰). Zgodnie z przepisami¹¹ przedsięwzięcia takie powinny mieć przeprowadzoną procedurę oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w celu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji przedsięwzięcia (można odstąpić od procedury OOS, jeśli odpowiedni organ uzna na podstawie karty informacyjnej przedsięwzięcia, że nie będzie ono znacząco oddziaływać na środowisko). W raporcie wykonanym na potrzeby procedury (lub karcie informacyjnej przedsięwzięcia, jeśli raport nie jest wymagany) ocenia się m.in. wielkość i zasięg oddziaływania na klimat akustyczny, zgodność z przepisami, a w przypadku istotnie negatywnych oddziaływań wskazuje się działania minimalizujące lub zapobiegające. Na etapie sporządzania projektu planu nie można stwierdzić ani opisać możliwych negatywnych oddziaływań bez znajomości szczegółów technicznych przedsięwzięć, które ewentualnie będą w przyszłości realizowane na terenie objętym opracowaniem.

¹⁰ tj. rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U z 2019, poz. 1839)

¹¹ art. 59 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2373 ze zm.)

Do pogorszenia klimatu akustycznego może dojść również w trakcie realizacji wszelkich prac budowlanych, co jest związane z pracą maszyn budowlanych i środków transportu dostarczających materiały budowlane. Będzie to oddziaływanie krótkotrwałe i bezpośrednie, które ustanie wraz z zakończeniem budowy.

Oddziaływanie na powietrze

Realizacja nowej zabudowy wszelakiego typu wiąże się ze wzrostem zapotrzebowania na energię i ciepło. Na terenie gminy Załuski nie istnieją zbiorcze systemy ogrzewania. Potrzeby grzewcze pokrywane są z wykorzystaniem indywidualnych rozwiązań ciepłowniczych. Ciepło wytwarzane jest w indywidualnych kotłowniach spalających paliwa stałe, olej opałowy oraz gaz ziemny.

Planowane zwiększenie powierzchni terenów zabudowy z dopuszczeniem ogrzewania budynków z indywidualnych źródeł ciepła, może powodować wzrost emisji pyłów i gazów do powietrza. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, o charakterze sezonowym, zależnym od warunków atmosferycznych, lokalne. Skutki opalania budynków odczuwalne będą zwłaszcza w sezonie grzewczym – obserwuje się wówczas wzrost zanieczyszczeń spowodowanych spalaniem paliw stałych w paleniskach domowych. Projekt planu ustala, aby zasilanie w ciepło następowało ze źródeł indywidualnych, z zastosowaniem wysokosprawnych źródeł ciepła, ograniczających emisję zanieczyszczeń do środowiska. W zakresie zaopatrzenia w ciepło i energię elektryczną projekt planu dopuszcza także lokalizowanie urządzeń wytwarzających ciepło i energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zgodnej z przepisami odrębnymi, takich jak ogniwa fotowoltaiczne, pompy ciepła, przy czym zakazuje lokalizacji turbin wiatrowych i biogazowni. Stosowanie odnawialnych źródeł energii umożliwi zmniejszenie produkcji ciepła i energii ze źródeł konwencjonalnych, przyczyniających się do zanieczyszczania powietrza. W związku z powyższym nie przewiduje się, aby wzrost zanieczyszczeń powietrza na skutek niskiej emisji był znaczący.

Emitorami zanieczyszczeń do powietrza potencjalnie mogą być obiekty produkcyjne powstające na terenach UP oraz powierzchniowa eksploatacja kopalni na terenie PE. W przypadku terenów produkcyjno-usługowych głównymi źródłami emisji są m.in: procesy technologiczne (np. emisja pyłów podczas załadunku silosów magazynowych), procesy spalania paliwa do celów grzewczych, ruch pojazdów wewnętrzny (np. wózki widłowe) i zewnętrzny (pojazdy osobowe i ciężarowe). Odbywające się na tych terenach procesy produkcyjne, a także transport do i z tych obiektów, mogą się wiązać z emisjami do powietrza, jednak poziom tych emisji musi być zgodny z obowiązującymi regulacjami prawnymi. Zakłady produkcyjne muszą być zaopatrzone w odpowiednie środki minimalizujące emisje zanieczyszczeń do dopuszczalnych poziomów (np. filtry workowe na silosach do magazynowania materiałów pyłących, takich jak cement, ograniczające emisję pyłów do powietrza). W przypadku powierzchniowej eksploatacji kopalni główne zanieczyszczenia powietrza to pyły emitowane w czasie prac wydobywczych i udostępniających oraz podczas transportu kruszywa, przy czym nie będą to pyły zawierające składniki toksyczne. Poziom pylenia będzie zależał od wilgotności eksploatowanego kruszywa oraz warunków atmosferycznych. Pyłowo-gazowe zanieczyszczenia powietrza emitowane będą także przez silniki spalinowe maszyn pracujących w zakładzie górniczym, takich jak koparki, ładowarki czy pojazdy ciężarowe. Modelowanie emisji zanieczyszczeń dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko odbywa się na poziomie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Bierze się wówczas pod uwagę odległość od zabudowy mieszkaniowej oraz oddziaływanie już istniejących obiektów oraz infrastruktury drogowej (oddziaływanie skumulowane). Na etapie sporządzania projektu zmiany planu nie można stwierdzić ani opisać możliwych negatywnych oddziaływań na powietrze bez znajomości szczegółów technicznych przedsięwzięć, które będą w przyszłości realizowane na terenie objętym opracowaniem.

Pola elektromagnetyczne

Projekt planu nie wprowadza nowych funkcji skutkujących wytworzeniem pól elektromagnetycznych ani narażeniem ludzi na pole elektromagnetyczne. Przez obszar objęty zmianą planu przebiega istniejąca napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia, dla której projekt zmiany planu ustala strefę ochronną o szerokości po 7,0 m w obie strony od osi linii, w której obowiązują w szczególności zakaz tworzenia hałd, nasypów oraz sadzenia roślinności wysokiej i o rozbudowanym systemie korzeniowym, w tym obowiązują szerokość pasa wycinki podstawowej drzew na trasie linii wg przepisów odrębnych.

Strefa od gazociągu wysokiego ciśnienia

Przez teren opracowania przebiegają gazociągi wysokiego ciśnienia, dla których ze względów bezpieczeństwa projekt planu ustala strefę kontrolowaną o szerokości 6,0 m na północ od osi gazociągu

wysokiego ciśnienia DN 700 oraz 16,0 m na południe od osi gazociągu DN 500, w której obowiązują przepisy odrębne z zakresu warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie.

10.2 Oddziaływanie na wodę

Tereny zurbanizowane mogą oddziaływać na wody podziemne i powierzchniowe poprzez zwiększoną produkcję ścieków oraz poprzez zaburzenie naturalnego krążenia wód, kiedy wody opadowe i roztopowe, zamiast wnikać w grunt, są zbierane z powierzchni nieprzepuszczalnych (dachów, placów, ulic) i odprowadzane bezpośrednio do wód powierzchniowych lub oczyszczalni. Z kolei nieoczyszczone wody z dróg i placów bezpośrednio odprowadzone do gruntu mogą również stanowić zagrożenie zanieczyszczeniem.

W zakresie odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych projekt zmiany planu ustala budowę sieci kanalizacyjnej, przy czym do czasu podłączenia nieruchomości do sieci kanalizacyjnej dopuszcza się zastosowanie rozwiązań indywidualnych. Ścieki przemysłowe to m.in. ścieki powstałe w związku z prowadzoną przez zakład działalnością produkcyjną, składową, transportową lub usługową. Odprowadzanie ścieków przemysłowych jest regulowane przez przepisy odrębne – ich wytwarzanie wymaga pozwolenia wodnoprawnego na odprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, jeżeli będą one odprowadzane do środowiska, lub pozwolenia wodnoprawnego na wprowadzanie ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego do urządzeń kanalizacyjnych, będących własnością innych podmiotów. Projekt zmiany planu ustala obowiązek podczyszczania ścieków przemysłowych zgodnie z przepisami odrębnymi.

W odniesieniu do wód opadowych i roztopowych projekt zmiany planu ustala odprowadzanie ich bezpośrednio do ziemi na danej działce budowlanej lub poprzez spływ powierzchniowy i urządzenia infiltracyjne, takie jak rowy infiltracyjne, zbiorniki retencyjno-infiltracyjne czy studnie chłonne, po uprzednim oczyszczeniu, zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie prawa wodnego i gospodarki ściekowej.

W przypadku terenu powierzchniowej eksploatacji kruszywa ewentualnym zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych mogą być związki ropopochodne pochodzące z urządzeń spalinowych wykorzystywanych przy eksploatacji i transporcie kruszywa, przy czym ewentualna awaria powodująca wyciek oleju lub paliwa jest niezależna od ustaleń zmiany planu. Sama kopalina główna nie wykazuje własności toksycznych, w związku z tym nie zachodzi obawa przed zanieczyszczeniem środowiska wskutek jej eksploatacji oraz transportu. W zależności od stopnia zawodnienia złoża w trakcie jego eksploatacji może wystąpić potrzeba odwadniania wyrobiska, co może powodować powstanie lokalnego leja depresyjnego, przy czym z uwagi na niewielką powierzchnię złoża, nie przewiduje się, by było to oddziaływanie znaczące.

Przy zachowaniu zgodności z zapisami projektu zmiany planu oraz przepisami prawa nie przewiduje się istotnych negatywnych oddziaływań na środowisko wodne.

10.3 Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

Odkrywkowa eksploatacja kruszywa naturalnego spowoduje konieczność przekształcenia powierzchni terenu w granicach projektowanego obszaru górniczego złoża. Powyżej pierwotnej rzędnej terenu powstaną tymczasowo zwałowiska nadkładu oraz urobku, natomiast poniżej poziomu terenu powstanie wyrobisko. W przypadku wyrobiska, konieczne będzie zachowanie odpowiedniej wysokości ścian eksploatacyjnych oraz utrzymanie ich odpowiedniego nachylenia, aby uniknąć zagrożeń spowodowanych obsunięciem się mas ziemnych. Rekultywacja złoża Szczytno przebiegać będzie w kierunku rolniczo-wodnym, w wyniku czego przywrócone zostanie obecne ukształtowanie terenu ziemi lub utworzony zostanie zbiornik wodny.

Do niekorzystnych przekształceń terenu w wyniku realizacji projektu zmiany planu dochodzić może także podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych na terenach wskazanych pod zabudowę. Przy lokalizacji nowych obiektów budowlanych dochodzi do przekształcenia powierzchniowej warstwy ziemi poprzez wykonywanie wykopów pod fundamenty nowych budynków lub budowę dróg. Opisywane oddziaływania będą nieznaczne, o charakterze bezpośrednim, długoterminowym i stałym. Wystąpią również krótkoterminowe i chwilowe oddziaływania, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

W trakcie realizacji ewentualnych prac budowlanych może również dojść do zanieczyszczenia poprzez składowanie surowców i odpadów budowlanych. Potencjalnie mogą nastąpić lokalne zanieczyszczenia gruntów

w wyniku spływu zanieczyszczonych wód opadowych z powierzchni dróg. Niemniej przeznaczenie terenów pod funkcje określone w projekcie zmiany planu nie wiążą się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi, pod warunkiem prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami. Rozwiązania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami są w tym względzie prawidłowe.

10.4 Oddziaływanie na zasoby naturalne

W granicach projektu zmiany planu występuje złożo kruszywa naturalnego Szczytno, które wskazano jako teren powierzchniowej eksploatacji kopalin. W przypadku rozpoczęcia wydobycia piasku z tego złoża, jego zasoby mogą z czasem zostać wyeksploatowane. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie i stałe.

Obszar opracowania położony jest w granicach dwóch nieudokumentowanych głównych zbiorników wód podziemnych: GZWP nr 215 Subniecka warszawska i GZWP nr 2151 (pierwotnie: 215A) Subniecka warszawska (część centralna). Zbiorniki te nie mają opracowanej dokumentacji hydrogeologicznej ani wyznaczonych obszarów ochronnych. Wody głównych zbiorników wód podziemnych podlegają ochronie prawnej na tych samych zasadach, co wszystkie wody podziemne.

10.5 Oddziaływanie na krajobraz

W wyniku realizacji ustaleń projektu zmiany planu mogą powstać m.in. budynki mieszkaniowe, obiekty usługowe czy zakłady produkcyjne, co na terenach dotąd niezabudowanych, użytkowanych rolniczo, niewątpliwie wpłynie na krajobraz, w znaczący sposób zmieniając charakter tego miejsca. Będzie to oddziaływanie długoterminowe, bezpośrednie, o charakterze lokalnym. Należy jednak zauważyć, że ze względu na bezpośrednie sąsiedztwo drogi krajowej oraz brak cieków wodnych, jest to obecnie krajobraz monotony i niewyróżniający się. Nie jest on również prawnie chroniony.

W przypadku terenu złoża piasku Szczytno, odkrywkowa eksploatacja kruszywa naturalnego znacząco wpływa na elementy środowiska przyrodniczego. W środowisku zachodzą trwałe zmiany, które powodują lokalne, całkowite i czasem nieodwracalne przekształcenia w miejscowym krajobrazie. Następują zmiany na powierzchni ziemi i pod jej powierzchnią, zmienia się roślinność w otoczeniu inwestycji, pojawiają się inne organizmy żywe. Dzieje się tak zarówno na etapie udostępniania złoża, w trakcie jego eksploatacji, jak i po jej zakończeniu. Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych ma na celu przywrócenie lub nadanie nowych właściwości użytkowych i przyrodniczych terenom zdegradowanym. W przypadku złoża Szczytno przewiduje się rekultywację w kierunku rolniczo-wodnym. Ewentualne powstanie w przyszłości zbiornika wodnego w miejscu wyrobiska wpłynie pozytywnie na lokalny krajobraz.

10.6 Wpływ na ekosystemy i różnorodność biologiczną

Oddziaływanie na zwierzęta i rośliny zwykle polega na:

- częściowej lub całkowitej degradacji istniejącej szaty roślinnej (w wyniku lokalizacji nowych inwestycji na obszarach niezabudowanych);
- ograniczeniu miejsc bytowania lokalnej fauny (w wyniku niszczenia siedlisk, które może polegać na bezpośrednim zniszczeniu siedliska np. wycięciu zadrzewień, lub jego zanieczyszczenia – np. zanieczyszczenie wód, hałas, penetracja);
- ograniczeniu możliwości migracji zwierząt – lokalizacja nowych inwestycji, szczególnie liniowych, na trasach migracji zwierząt.

Realizacja ustaleń projektu zmiany planu będzie skutkowałą zajęciem terenów pod zabudowę lub wyrobisko kruszywa na terenach dotąd niezainwestowanych, użytkowanych rolniczo. Lokalizacja nowej zabudowy czy eksploatacja złoża nieuchronnie wiązać się będzie z negatywnym bezpośrednim oddziaływaniem na florę i faunę, które będzie miało charakter długoterminowy i lokalny.

W przypadku realizacji zabudowy na terenach rolniczych przewiduje się znaczące zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i zastąpienie obecnej roślinności urządzonymi trawnikami z ozdobnymi gatunkami drzew i krzewów. Z uwagi na sąsiedztwo ruchliwej drogi, a także małe zróżnicowanie ekosystemów (głównie nietrwała szata roślinna pól ornych) tereny te są umiarkowanie wykorzystywane przez zwierzęta, nie

są kluczowym dla nich żerowiskiem ani miejscem rozrodu. W wyniku powstania zabudowy ograniczy się możliwości żerowania zwierząt, jednak tylko w skali lokalnej.

W przypadku odkrywkowej eksploatacji kruszywa dojdzie do całkowitego zniszczenia obecnej szaty roślinnej terenu złoża, przy czym są to głównie rośliny polowe, nie zostaną więc utracone cenne siedliska. Odtworzenie składu gatunkowego roślin nastąpi dopiero na etapie rekultywacji. W przypadku złoża Szczytno przewiduje się rekultywację w kierunku rolniczo-wodnym, zatem nastąpi przywrócenie terenu do produkcji rolnej lub utworzony zostanie zbiornik wodny, który będzie potencjalnym siedliskiem dla wielu nowych gatunków roślin i zwierząt. Taki kierunek rekultywacji przyczyni się do wzrostu wartości przyrodniczej tego obszaru.

10.7 Oddziaływanie na klimat i adaptacja do zmian klimatu

Do czynników kształtujących klimat zaliczamy: promieniowanie słoneczne, ustonecznienie, zachmurzenia, opady, temperaturę, wilgotność względną oraz prędkość wiatru, wtórnie na klimat wpływają również zagospodarowanie terenu i zanieczyszczenia powietrza.

Zgodnie z ratyfikowaną przez Polskę Ramową Konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu należy dążyć do wprowadzania działań prowadzących do zapobiegania niebezpiecznej antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny. Problematyka zmian klimatu w dokumentach realizowanych na szczeblu krajowym została zawarta w opracowaniu *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*. Jako cel główny wskazano zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmiany klimatu.

W związku z realizacją ustaleń projektu zmiany planu nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na klimat. W wyniku powstania powierzchni zabudowanych może nastąpić niewielkie podwyższenie temperatury powietrza na skutek emisji ciepła antropogenicznego, pochodzącego ze spalania paliw i przyrostu powierzchni utwardzonych, powodujących podwyższenie temperatury radiacyjnej podłoża. Ewentualne oddziaływania tego typu będą miały charakter lokalny i stały. Poza tym ocena działań adaptacyjnych przestrzeni, gospodarki i środowiska do możliwych zmian klimatycznych jest utrudniona, ponieważ projekt zmiany planu dotyczy niewielkiego w skali gminy terenu, niemożliwe jest więc przeprowadzenie analizy zgodności z celami, które z zasady odnoszą się do polityki przestrzennej dla większych jednostek. Ogólnie projekt zmiany planu uwzględni cele adaptacyjne poprzez zmniejszenie emisyjności gospodarki – w zakresie łagodzenia zmian klimatu w skali planu istotne jest zapewnienie możliwości wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych oraz redukcji emisji ze źródeł konwencjonalnych. Ustalenia projektu planu dopuszczają lokalizację na terenach opracowania urządzeń wytwarzających energię i ciepło z odnawialnych źródeł energii, przy czym z uwagi na charakter zagospodarowania tego obszaru, zabronione są turbiny wiatrowe i biogazownie.

10.8 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Na terenie objętym planem nie występują zabytki, natomiast znajduje się on częściowo w strefie ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego nr AZP 49-61/59j. Projekt zmiany planu uwzględni uwarunkowania wynikające z położenia części obszaru objętego planem w zasięgu ww. strefy i ustala, że na jej obszarze obowiązuje postępowanie zgodnie z przepisami odrębnymi, dotyczącymi ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, a także dotyczącymi postępowania z zabytkami w procesie budowlanym.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń projektu zmiany planu na zabytki, dziedzictwo kulturowe oraz dobra kultury współczesnej.

10.9 Oddziaływanie na obszary Natura 2000 i inne obszary chronione na mocy ustawy o ochronie przyrody

Na terenie objętym opracowaniem ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują obszary Natura 2000.

Większość obszaru opracowania położona jest natomiast w granicach Krysko-Jonieckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, na którym m.in. zakazuje się wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu, przy czym zakaz ten nie dotyczy działek o nr ew. 225/2, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252 położonych w miejscowości Szczytno, gm. Załuski, tj. obszaru objętego złożem kopalin „Szczytno”, znajdującego się w granicach obszaru zmiany planu. W granicach Krysko-Jonieckiego OChK zakazuje się także realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, przy czym zakaz ten nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu (art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). W przypadku ewentualnej realizacji na terenie opracowania przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, przed jego realizacją konieczne może okazać się przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (OOŚ) w celu wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W karcie informacyjnej przedsięwzięcia lub raporcie wykonanym na potrzeby procedury¹² m.in. ocenia się oddziaływanie analizowanego przedsięwzięcia na różne elementy środowiska (np. krajobraz) oraz na formy ochrony przyrody, a także zgodność z obowiązującymi przepisami. Na etapie sporządzania zmiany planu, bez znajomości szczegółów technicznych danego przedsięwzięcia, nie można stwierdzić, czy będzie ono miało negatywny wpływ na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu, zostanie to ustalone na etapie ubiegania się o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia.

10.10 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska przez poważną awarię rozumie się „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”. O zaliczeniu zakładu do kategorii o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii decyduje Minister Rozwoju (Dz. U. z 2016 r., poz. 138).

Na terenie objętym opracowaniem nie ma zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. Projekt zmiany planu nie stwarza możliwości lokalizacji tego typu przedsięwzięć na terenie opracowania. W ustaleniach projektu zmiany planu bezpośrednio zakazano realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, oraz zakazano lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowych.

11 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem projektowanego dokumentu wskazane w projekcie planu to:

- obowiązek zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi dla terenów chronionych akustycznie;
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej;
- zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;

¹² w przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko można odstąpić od procedury OOŚ, jeśli odpowiedni organ na podstawie karty informacyjnej przedsięwzięcia uzna, że nie będzie ono znacząco oddziaływać na środowisko

- obowiązek prowadzenia eksploatacji złoża w sposób minimalizujący negatywny wpływ na stan środowiska, a w szczególności takich jego elementów jak powietrze atmosferyczne, klimat akustyczny, środowisko gruntowo-wodne i krajobraz;
- wyznaczenie strefy ochronnej napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia, w której obowiązują w szczególności zakaz tworzenia hałd, nasypów oraz sadzenia roślinności wysokiej i o rozbudowanym systemie korzeniowym;
- wyznaczenie strefy kontrolowanej od gazociągu wysokiego ciśnienia, w której obowiązują przepisy odrębne z zakresu warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie;
- wyznaczenie strefy ograniczonego sposobu zagospodarowania związaną z odległością od lasu, gdzie obowiązuje lokalizacja budynków zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu prawa budowlanego;
- dopuszczenie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię i ciepło z OZE (z wyjątkiem lokalizacji turbin wiatrowych i biogazowni), co umożliwi zmniejszenie produkcji ciepła i energii ze źródeł konwencjonalnych, przyczyniających się do zanieczyszczenia powietrza.

Podstawowe problemy z zakresu ochrony środowiska w projekcie zmiany planu zostały rozwiązane w sposób prawidłowy.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie będzie oddziaływała na obszary Natura 2000, które nie znajdują się w granicach opracowania ani w jego bliskim sąsiedztwie.

12 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie będzie w istotny sposób oddziaływała na środowisko, nie wskazuje się działań alternatywnych.

13 Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 2373 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 1973 ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 1098 ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r., poz. 503);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 1420 ze zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 2233 ze zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 1275 ze zm.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 779 ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 1326 ze zm.);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 710 ze zm.);

- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r., poz. 2028);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 888 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1298);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz.U. z 2016 r., poz. 1395);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r., poz. 845);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (tekst jedn.: Dz.U. z 2021, poz. 1555);
- Dyrektywa 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
- Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

14 Materiały źródłowe

1. Projekt Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Załuski, AMS Concept Agata M. Stępień 2021;
2. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, 2016;
3. Monitoring środowiska Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska;
Materiały kartograficzne oraz warstwy tematyczne GIS (shp):
1. Mapa geologiczna Polski. Mapa hydrogeologiczna Polski. Mapa Geośrodowiskowa Polski. Skala 1: 50 000. Państwowy Instytut Geologiczny;
2. Mapa Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET. Liro A. IUCN, Warszawa, 1995
3. Mapy osuwisk i terenów zagrożonych (MOTZ) w skali 1:10 000 opracowane przez Państwowy Instytut Geologiczny w ramach projektu SOPO – System Osłony Przeciwoświsiskowej;
4. Warstwy tematyczne GDOŚ – formy ochrony przyrody
5. Warstwy tematyczne BDL – lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, lasy ochronne, typy siedliskowe lasów
6. Warstwy tematyczne IBS PAN w Białowieży – sieć korytarzy ekologicznych łączących obszary Natura 2000 wg koncepcji Jędrzejewskiego;
7. Warstwy tematyczne CBDG:
 - Hydrogeologia – Główne Zbiorniki Wód Podziemnych,
 - Hydrogeologia – Jednolite Części Wód Podziemnych,
 - MIDAS – złoża kopalin, obszary górnicze, tereny górnicze,
 - Środowisko – regiony fizyczno-geograficzne Polski (J. Kondracki 2002)

Witryny internetowe i geoportale

1. <http://geoportal.kzgw.gov.pl/>
2. <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
3. <http://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>
4. <http://geoportal.gov.pl/>

15 Oświadczenie autora prognozy

Warszawa, dnia 5 lipca 2022 r.

O Ś W I A D C Z E N I E A U T O R A P R O G N O Z Y

Zgodnie z art. 74a ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.)

o ś w i a d c z a m

że jako kierownik zespołu autorów *Prognozy oddziaływania na środowisko do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów terenów w miejscowości Szczytno, gmina Załuski* spełniam warunki określone przez wyżej przywołany artykuł, tj.:

- ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, co najmniej studia pierwszego stopnia lub studia drugiego stopnia, lub jednolite studia magisterskie na kierunkach związanych z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Mabyle Bielouska